

Debreceni Ítéltábla

Bpkf.II.204/2025/8.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2025. június 12. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2025. március 18. napján meghozott 1.Bf.345/2024/20. számú – magánvádló1 magánvádló igazolási kérelmét elutasító – végzését helybenhagyja.

A végzés ellen nincs helye további fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék az 1.Bf.345/2024/7-I. számú végzésével a Mezőkövesdi Járásbíróság 3.B.80/2023/21. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és Terhelt1 vádlottal szemben rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette. A másodfokú határozattal szemben jogi képviselője útján a magánvádló egy 'fellebbezés' megnevezésű, de tartalma és a csatolt orvosi igazolás alapján a határnap elmulasztásával kapcsolatos igazolási kérelmet terjesztett elő, melyet a törvényszék a rendelkező részben megjelölt végzésével elutasított.

[2] Az igazolási kérelmet elutasító /20. számú végzéssel szemben törvényes határidőn belül jogi képviselője útján a magánvádló nyújtott be fellebbezést. Jogorvoslati indokolásában megismételte az igazolási kérelemben előadottakat, illetve kitért arra, hogy a törvényi határidő megtartásra került az igazolási kérelem benyújtása tekintetében. Érthetetlennek tartotta, hogy miután a bíróság megkereste a magánvádló háziorvosát, és igazolásra került betegsége, a törvényszék miért utasította el az igazolási kérelmet. Hivatkozott arra, hogy az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni. Részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint miért nem volt elvárható a magánvádlótól, hogy a bíróságot előzetesen értesítse távolmaradásáról. Előadta, hogy a magánvádló az eljárás egésze alatt egyszer sem mulasztott, minden eljárási cselekményen jelen volt. Mindezek alapján kérte a távolmaradást kimentettnak tekinteni, a végzést hatályon kívül helyezni és az igazolási kérelemnek helyt adni, a törvényszéket pedig az eljárás folytatására kötelezni.

[3] A Debreceni Ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 614. § (1) bekezdésének alkalmazásával, a (3) bekezdésben foglalt hatáskörében, a (4) bekezdés szerinti tanácsülésen bírálta el a törvényszék nem ügydöntő végzése elleni fellebbezést.

[4] A magánvádló fellebbezése alaptalan.

[5] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával, megalapozottan utasította el a magánvádló igazolási kérelmét.

[6] A mulasztáshoz kapcsolódó igazolásra vonatkozó általános szabályokat a Be. 139-140. §-ai tartalmazzák. A Be. 139. § (2) bekezdése alapján az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Miként azonban azt a törvényszéki végzés is kiemelte, a magánvádas eljárás szabályai szigorúbbak a mulasztás igazolása terén.

[7] A Be. 762. § (1) bekezdése kimondja, hogy az eljárási törvény – általános – rendelkezéseit a magánvádas eljárásban a Magánvádas eljárásról szóló CIV. Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

[8] Ekként a magánvádas eljárásra vonatkozó speciális szabály, hogy a Be. 776. § (2) bekezdés b)pontjának ba) alpontja szerint a bíróság az eljárást ügydöntő végzéssel megszünteti, ha a magánvádló jelenléte a tárgyaláson kötelező és nem jelenik meg, és magát alapos okkal, előzetesen, haladéktalanul nem mentette ki, illetve elérhetetlenné vált.

[9] A magánvádas másodfokú eljárásra vonatkozó Be. 779. § (2) bekezdés c) pontja visszautal az imént idézett törvényhelyre, amikor úgy rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét tanácsülésen hatályon kívül helyezi, és az eljárást ügydöntő végzéssel megszünteti a Be. 776. § (2) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott esetben.

[10] A mulasztás igazolása kapcsán a magánvádas eljárásra vonatkozó szigorúbb szabályozás abban nyilvánul meg, hogy a törvény a magánvádas szabályoknál eltér az általános rendelkezésektől, a Be. 776. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában ugyanis a kimentést csak alapos okkal, előzetesen, haladéktalanul engedi meg.

[11] A magánvádas eljárásban tehát nincs lehetőség az általános szabályok szerinti, utólagos (8 napon belüli) kimentésre. A magánvádlónak a kimentését előzetesen, az akadály felmerülését követően haladéktalanul meg kell tennie ahhoz, hogy távolmaradása igazolt lehessen.

[12] Az ítéltábla itt tér ki arra, hogy a törvényszék által hivatkozott Be. 116. § (1) bekezdése az idézéssel szembeni mulasztás következményeit szabályozza, amikor kimondja, hogy ha az idézett az idézés ellenére nem jelenik meg, és ezt előzetesen, mihelyt az akadály a tudomására jut, haladéktalanul nem menti ki, vagy ha ez már nem lehetséges, az akadály megszűnése után nyomban, alapos okkal nem igazolja, a terhelt esetében előállítása, a tanú esetében elővezetése rendelhető el, az eljárásban részt vevő egyéb személyek pedig rendbírósággal sújthatók. A törvényszék által felhívott rendelkezés ugyan előírja, hogy a távolmaradást – amennyiben az előzetesen nem történik meg – utólagosan, az akadály megszűnése után nyomban ki kell menteni, de e szabály nem az igazolási kérelemre vonatkozik. A Be. 116. § (1) bekezdése az eljárási cselekményen való meg nem jelenés következményeit taglalja, úgymint az előállítást, elővezetést, rendbíróságot. Az utólagos, azonnali bejelentési kötelezettség teljesítése az előbb felsorolt következmények elkerülését szolgálja; e törvényhely az igazolási kérelem kapcsán nem értelmezhető.

[13] A magánvádas eljárásban az utólagos, akár az akadály megszűnése után nyomban történt kimentés iránti bejelentés sem megfelelő a Be. 776. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja fényében, kizárólag az előzetes, haladéktalanul bejelentett igazolás fogadható el.

[14] Az utólagosan előterjeszthető igazolási kérelem kizártságát támasztja alá a másodfokú tárgyalással kapcsolatos azon rendelkezés is, miszerint a tárgyalás elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak [Be. 600. § (4) bekezdés]. E törvényhelyhez fűzött jogalkotói indokolás szerint „a törvény a tárgyaláson hozott határozatok jogerejének védelméhez fűződő érdekből kizárja az igazolási kérelem előterjesztésének lehetőségét az elmulasztott tárgyalással szemben.”

[15] Az ítéltábla a teljesség igényével megjegyzi, hogy a BH1992. 302. számú eseti döntés látszólag megengedné az igazolási kérelem általános szabályok szerinti (utólagos) előterjesztését. E határozat szerint „magánvádas büntetőügyben a magánvádlónak a személyes meghallgatásról való távolmaradása miatt az eljárás megszüntetése tárgyában hozott végzés kézhezvételétől számított 8 napon belül benyújtott olyan tartalmú orvosi igazolását, amely szerint a magánvádló a személyes meghallgatás időpontjában betegállományban volt, és ezért kifogásolja az eljárást megszüntető végzést: nem a végzés

elleni fellebbezésként, hanem igazolási kérelemként az elsőfokú bíróságnak kell érdemben elbírálnia a méltányosság törvényi követelményének szem előtt tartása mellett”. Fontos azonban kiemelni, hogy ez a döntés még a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény hatálya alatt született, melynek 322. §-a akként fogalmazott, hogy „ha a magánvádló a tárgyaláson nem jelenik meg és kellően nem menti ki magát, [...] úgy kell tekinteni, hogy a vádat elejtette”. A jelenleg hatályos Be. ennél szigorúbb szabályokat állít fel a magánvádlóval szemben – a BH1992. 302. számú eseti döntés tehát ezért nem bírt relevanciával jelen ügyben –, merthogy már nem elegendő a kellő kimentés (amely az általános szabályok szerint utóbb is történhetett), hanem szükséges az alapos okkal, előzetesen, haladéktalanul történő kimentés.

[16] Az elsőfokú indokolás fenti pontosításával az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a magánvádló a törvényi feltétel (az előzetes kimentés) hiányában terjesztette elő igazolási kérelmét, amelyet a bíróság ennél fogva megalapozottan utasított el.

[17] Az ítéltábla megjegyzi, hogy amennyiben a magánvádlónak volt lehetősége telefonon a házi orvosával konzultálni, nem elfogadható azon érvelés, miszerint az előzetes kimentésre a megbetegedése miatt nem volt módja, illetve hogy magát előzetesen kimenteni nem volt képes. Az orvosi dokumentummal igazolt megbetegedését semmiképp sem lehet olyannak tekinteni, amely kizárta volna annak a lehetőségét, hogy bármely rövid úton (akár telefonon, akár e-mailen keresztül) a bíróságot előzetesen értesítse távolmaradásáról.

[18] A kifejtettekből következőleg a fellebbezés eredményre nem vezethetett, ezért az ítéltábla a törvényszék végzését a Be. 579. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Debrecen, 2025. június 12.

Dr. Elek Balázs sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Sörös László sk. bíró
Záradék: A Miskolci Törvényszék 1.Bf.345/2024/20. számú végzése a másodfokú határozat által a mai napon véglegessé vált.

Debrecen, 2025. június 12.

Dr. Elek Balázs sk.

a tanács elnöke